

Osnovna pitanja korporativnog upravljanja

Korporativno upravljanje ćemo definisati na uobičajen način, kao u Kadberijevom izveštaju: "korporativno upravljanje je sistem kojim su kompanije upravljane i nadzirane". Na taj način je korporativno upravljanje definisano kao skup mehanizama kroz koje firma funkcioniše kada je svojina odvojena od upravljanja.

Uobičajeno shvaćeni problemi korporativnog upravljanja ne javljaju se u svakom tipu firme, već samo tamo gde postoji veći broj vlasnika i odvojenost svojine od upravljanja.

Dva su centralna pitanja korporativnog upravljanja, a njihovo i postojanje i rešavanje zavisi od strukture vlasništva u preduzeću. Sa jedne strane, u akcionarskim društvima sa disperziranom svojinom osnovna teškoća je kontrola performansi menadžera od strane spoljnih akcionara koji nemaju dovoljno moći da na njih utiču. Sa druge strane, u firmama sa malim brojem vlasnika menadžeri su obično kontrolisani od strane najvećeg/najvećih vlasnika, pa je osnovno pitanje dobrog korporativnog upravljanja kako da manjinski vlasnici onemoguće kontrolnog vlasnika/vlasnike da izvlači/e preterane koristi kroz mahinacije na štetu manjinskih vlasnika.

Moguće rešenje pomenutog problema obično se traži kroz različite mehanizame koji ga mogu ublažiti. To su:

oslonac na težnju menadžera da steknu i očuvaju sopstvenu poslovnu reputaciju,

usklađivanje interesa menadžmenta sa interesom korporacije i njenih vlasnika kroz podsticajne šeme nagrađivanja menadžera;

delegiranje kontrole nad menadžmentom upravnom odboru, kao predstavniku vlasnika koji bi trebalo da donosi strateške odluke i kontroliše menadžment;

jasno definisanje fiducijarne dužnosti menadžera prema korporaciji, praćene tužbama pred sudovima kada je menadžer prekrši; delimična koncentracija svojine i kontrole u rukama jednog ili par većih investitora, čime se ublažava problem koji donosi disperzija vlasništva;

tržište kapitala, kao signalnog instrumenta za loš rad menadžmenta;

preuzimanje firme (takeovers) od strane drugih onda kada se vrednost firme spusti ispod realne, a zbog lošeg rada uprave;

borba za zastupničke glasove na skupštini akcionara, gde dolazi do privremene koncentracije vlasništva ili glasova kada je to potrebno;

razne oblike zaštite manjinskih akcionara.

Nijedan od ovih mehanizama nije perfektan, ali njihova kombinacija obično donosi željene rezultate, iako ne uvek i na svakom mestu.

Drugo pitanje je sledeće: kako u preduzećima sa koncentrisanim vlasništvom obezbediti da kontrolni vlasnik ne zloupotrebljava svoju kontrolu nad firmom kako bi iz nje izvukao više nego što mu pripada (principal-principal problem)? Ovde, naime, imamo konflikt između jednog, možda većinskog vlasnika koji u potpunosti kontroliše firmu (uključujući i menadžment) i većeg broja malih akcionara koji nisu u stanju i nemaju ni interesa da se bave pokušajem suprotstavljanja akcijama većinskog vlasnika i od njega postavljenog menadžmenta.

Klasični načini zloupotrebe kontrole nad firmom na račun manjinskih vlasnika su:

preterana zarada menadžera/kontrolnog vlasnika,

poslovi kontrolnog vlasnika, sa njim povezanih lica ili njegove druge firme sa društvom koji su nepovoljni za društvo,

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com